

Palmpro OÜ
olev.saago@palmpro.ee
Võilille tee 11a-16
61402, Haage Tartu maakond

Teie 29.06.2022

Meie 19.07.2022 nr 7.1-2/22/14593-2

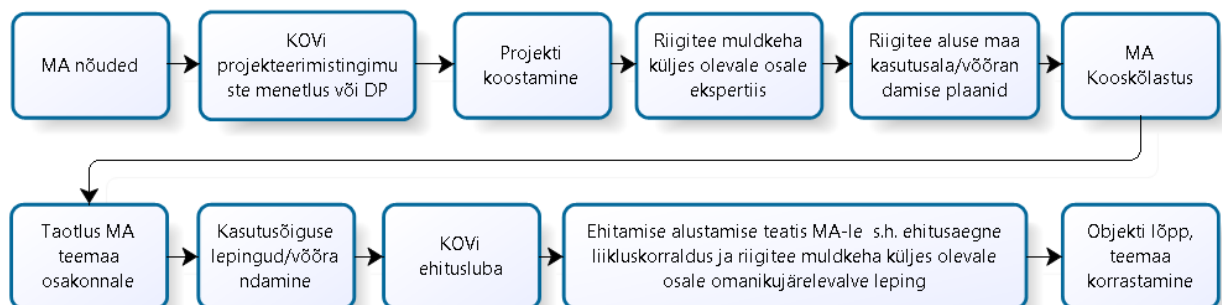
Tartu maakonnas Luunja vallas Lohkva-Kabina-Vanamõisa jalg- ja jalgrattatee ning valgustuse põhiprojekti koostamise nõuded

Olete taotlenud Transpordiametilt nõuded Tartu maakonnas Luunja vallas riigitee nr 22252 Lohkva - Kabina - Vanamõisa (edaspidi riigitee 22252) km 1,540 kuni km 2,200 tee vasemale küljele ja km 2,200 kuni km 6,915 tee paremale küljele kaitsevööndiga kattuvale maa-alale jalg- ja jalgrattatee (edaspidi JTT) ning valgustuse ehituse põhiprojekti (edaspidi projekt) koostamiseks. JTT on kavandatud riigitee paremale küljele.

JTT on kavandatud kohaliku teena ning ei kuulu riigitee koosseisu, mistõttu annab JTT ehituseks ehitusloa kohaliku omavalitsuse üksus (KOV) ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 39 lg 1 ja § 101 lg 1 alusel. Ehitusloa saab anda peale Transpordiameti poolset projekti kooskõlastust ja vajadusel riigitee aluse maa kasutusõiguse ja/või võõrandamise lepingute sõlmimist.

Vastavalt EhS § 99 lg 2 annab tee, välja arvatud riigitee, projekteerimistingimused koos liikluskorralduse nõuetega KOV. Arvestades avaliku huvi ja potentsiaalse maade võõrandamisega KOVile soovime korraldada JTT projekteerimistingimuste andmine avatud menetlusena või detailplaneeringu alusel. Mõlemal juhul palume lugeda meie nõuded menetluse sisendiks.

Meie huvi on riigitee püsimine ja korrakohane kasutamine. Nendel erandjuhtudel kus on vajadus JTT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, tuleb vähemalt projekti sellele osale koostada ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Tutvunud JTT paigutusega riigitee suhtes ja võttes aluseks EhS ning majandus- ja taristuministri 5.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede

projekteerimisnormid“ (edaspidi normid), esitab Transpordiamet § 99 lg 3 alusel **nõuded Tartu maakonnas Luunja vallas riigitee 22252 äärse JJT projekti koostamiseks:**

1. JJT ehitamiseks koostada teeprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
2. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise ja valgustuse projekteerimise pädevus.
3. Projekti koostamisel juhendada kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti juhenditest (<https://www.transpordiamet.ee/juhendid>).
4. JJT ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekteerida üldjuhul väljaspoole riigiteealust maad.
5. Juhul kui JJT projekteeritakse riigitee alusele maale, tuleb projekti koosseisus esitada kasutusala või võõrandamise plaanid. Plaanidel tuua eraldi välja riigitee aluse maa kasutusse andmine tehnovõrgu teenindamiseks (teevalgustus, side- ja elektripaigaldised, sademeveekanalisatsioon vms).
6. Peale projekti kooskõlastust esitada taotlus Transpordiameti teemaa osakonnale maantee@transpordiamet.ee riigitee aluse maa kasutamiseks andmiseks või võõrandamiseks.
  - 6.1. Juhul kui on kasutamiseks andmine, siis palume täita taotluse blankett „Riigivara kasutamiseks andmise taotlus“ (<https://www.transpordiamet.ee/uudised-ametist-ja-kontakt/dokumendid/taotlused-blanketid>).
  - 6.2. Juhul kui võõrandamine, siis arvestada, et riigitee aluse maa võõrandamine JJT ehituse eesmärgil on riigivara valitseja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu Vabariigi Valitsuse pädevuses vastavalt riigivaraseadusele (edaspidi RVS).
7. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgneva:
  - 7.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöedele teede projekteerimisel“
  - 7.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 20 m laiuses. Mõõdistada ala piki riigiteed ja ristuvad teed, kraavid, vooluveekogud vähemalt 50 m projekteeritava trassi asukohast mõlemas suunas.
  - 7.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
  - 7.4. Alusplaanil tuua välja kavandatava valgustrassi läheduses olevate puude võra ulatus.
  - 7.5. Mõõdistada olemasolevad riigitee truubid ning hinnata truupide seisukord (vaatlus, pildistamine). Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
  - 7.6. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
8. Juhul kui JJT projekteeritakse riigitee muldele, tuleb teostada geoloogilised uuringud riigitee muldkeha kohta vastavalt Majandus- ja taristuministri 24.04.2015 [määrusele nr 32](#) „Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded“. Puurimine teostada südamikpuurimisega, puuri läbimõõt vähemalt 112 mm. Kõik vajalikud puuraugud riigitee muldes puurida vähemalt 50 m (võid valida ka 25-100 m) tagant läbi kõigi tee konstruktsioonide ning vähemalt 0,5 m mulde alustesse pinnastesse (looduslikku mulla kihti ja turvast arvestamata so kokku muld + 0,5 m). Uuringute tulemusena saadud pinnaste iseloomustused nimetuste, plastsus- ja filtratsiooninäitajate ja niiskuspierkondadega kanda seletuskirja ja JJT pikiprofiilile.
9. Selgitada välja ning arvestada kehtivate planeeringute ning varem koostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega.

JJT projekti puhul tuleb arvestada Luunja Vallavalitsuse koostatava riigitee 22252 ning Kasesalu tee ja Lõuendi tänava koostamisel oleva ristmiku projektiga.
10. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevöönd vastavalt EhS § 71 lg 2 ning [riikliku teeregistri](#) kohased teede numbrid ja nimetused. Projekti seletuskirjas kirjeldada

- projekteeritud rajatiste paigutus riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukohta km).
11. Projektis käsitleda JTT seotud riigitee liikluskorraldus, liiklussagedus ning teised vajalikud näitajad, mis on avalikult kättesaadavad [riiklikus teeregistris](#)
  12. JTT ühendada olemasolevate teede, bussipeatuste ning tõmbekeskustega.
  13. JTT eraldada riigiteest eraldusribaga, mis on vajalik teehoiutööde teostamiseks sh lume kogumiseks, sademevete ärajuhtimiseks ning liiklusest tuleneva ohu vähendamiseks. Aluseks tuleb võtta Normide tabel 7.5 määratud vahekaugus projekteeritava JTT ja riigitee vahel ning tagada nõuetekohane eraldus vastavalt riigitee kiiruspiirangule. Üksnes põhjendatult (näiteks olev hoonestus) ja Transpordiametiga eelnevalt kooskõlastatult (EhS § 99 lg 3 alusel) võib kasutada lühikestel lõikudel madalamat projekteerimise taset või äärekivi/piirdega lahendit.
  14. JTT lahendust ei ole lubatud ühildada km 3,293 rekonstrueeritud Kabina sillaga. JTT tuleb rajada üle Kitse oja eraldiseisvana. Arvestada vaba ruumi kaugust Kabina sillast lähtuvalt riigitee hooldamisest ja ohutusest.
  15. NB! Arvestada lahenduse koostamisel ja lisada seletuskirja, et äärekiviga ristlõike vms puhul võib riigitee muldkeha nõlva lahti kaevata maksimaalselt 30 päevaks.
  16. JTT projekteerida võimalikult pikas ulatuses ja asustusega ühele poole riigiteed ning vältida põhjendamatuid ristumisi riigiteega.
  17. Riigiteega ristumisel tagada Normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk (p 5.2.7.2 ja tabel 7.10) ja riigitee külgnähtavus (tabel 2.14). Projekteerida nähtavust piiravate takistuste (metsa, võsa, heki, aia vm likvideerimine (EhS § 72 lg 2)).
  18. Üksnes põhjendatult võib projektis näha ette uusi Normide p 5.2.1. põhimõtetele vastavaid ristumiskohti. Uusi ristumiskohti saab kavandada ainult läbi KOVi poolt väljastatavate jalg- ja jalgrattate projekteerimistingimuste või detailplaneeringu. Olevad ja uued ristumiskohad tähistada eri värvi tingmärkidega. Ristumiskohtade rajamise ja ümberehitamise lahendused koos põhjendusega käsitleda projektis.
  19. Projekteerida JTT katend, vajadusel riigitee katend laiendustel ja riigitee katete taastamine (koos materjalidele esitatavate minimaalsete nõuetega).
  20. Koostada JTT tüüpriistlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, muldkeha, veeviimarid, valgustus, tehnovõrgud jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused olemasoleva sõidutee välimisest servast.
  21. Koostada JTT ja vajadusel riigitee liikluskorraldus vastavalt projekteeritud lahendusele. Riigiteele paigaldatavad liiklusmärgid projekteerida vastavalt standardile EVS 613. Liiklusmärgid peavad olema paigaldatud tsingitud postidel (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest - DSL1-DSL3)). Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
  22. Projekteerida sademevete ärajuhtimise lahendus ja esitada vertikaalplaneerimise joonis. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunaline äravoolu projekteeritava ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.
  23. Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Transpordiametiga.
  24. Lahendada projekti maastikukujunduse osa, milles määrata puhkekoha, pingi, aia, heki vm haljastuse asukoht ja rajamise nõuded.
  25. JTT Valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Koostatud JTT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse Lm väärtused. JTT valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Riigiteele tohib JTT valgustitest sattuda heledust kuni $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$. Juhul kui JTT valgustamisel satub sõiduteele suurem keskmine heledus kui $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$, tuleb lahendada JTT ja sõidutee valgustamine tee/tänavavalgustusega või kombineeritult
  26. Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JTT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JTT valgustitest heledust üle 0,03 või 0,04 cd/m^2 kohta ning esitada valgustuse mõõtmise

- protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
27. Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetsesse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
  28. Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel Normide tabelist 2.17 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnevat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liiklusmärgid, piirid, ohutuse standardile EVS EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
  29. Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
  30. Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
  31. Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
    - 31.1. hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JTT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
    - 31.2. planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
  32. Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
  33. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Põhjendatud juhul ja eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigiteealusele maale Normidest ptk 8 „Tehnovõrgud“ ja Transpordiameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisele](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
  34. Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, muldkeha, veeviimarid vm) taastamine või korrastamine.
  35. JTT projekteerimine era- või riigi omandis olevatele maaüksustele kooskõlastada maaomanikega krundijaotuskava/kasutusplaani alusel.
  36. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.
  37. Koostada kululoend vastavalt „Teetööde tehnilised kirjeldused“ kehtivale kirjeldusele.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse (KOV) tellimisel ehitatud JTT ja valgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JTT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Transpordiamet ei teosta põhiprojektide ekspertiisi ega vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu palume huvitatud isikul tellida tee ehituse põhiprojekti ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 [määrusele nr 62](#) „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“ vähemalt osas kus JTT on erandkorras lõiguti riigitee muldkeha küljes. Ekspertiis tellida Transpordiameti poolt heakskiidetud projektlahendusele enne projekti kooskõlastamist/projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99

Ig 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Lind

juhtivspetsialist

projekteerimise osakonna taristu kooskõlastuste üksus

Lisa:

Asendiskeem

Herkki Rõõm

5219446, Herkki.Room@transpordiamet.ee